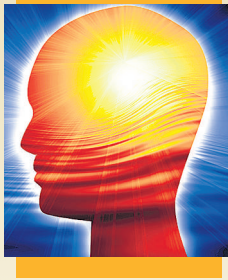

ಬುದ್ಧಿಯ ಬೇಸಾಯ

ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಓದುತ್ತಿದ್ದಾಗ ನಮ್ಮ ಅಧ್ಯಾಪಕರು ಹೇಳಿದ ಒಂದು ಕಥೆ ಹೀಗಿದೆ: ಒಬ್ಬಾತನಿಗೆ ಒಂದಿಷ್ಟು ಭೂಮಿಯಿತ್ತು, ಆದರೆ ನೀರಿನ ಆಶ್ರಯವಿಲ್ಲದೆ ಅದು ಬಂಜರು ಬಿದ್ದಿತ್ತು. ಹತ್ತು ಅಡಿ ತೋಡಿದರೆ ನೀರು ಸಿಕ್ಕಿತು ಎಂದು ಯಾರೋ ಸೂಚಿಸಿದರು. ಸರಿ, ಆ ಮನುಷ್ಯ ತೋಡಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿಯೇ ಬಿಟ್ಟ. ಹತ್ತು ಅಡಿ ತೋಡಿದರೆ ಸಾಕು ಎಂಬುದು ನೆನಪಿತ್ತಷ್ಟೆ? ಅಂತೆಯೇ ಆತ ಒಂದೊಂದು ಅಡಿಯಂತೆ ಹತ್ತು ಗುಂಡಿ ತೋಡಿದ. ನೀರು ಸಿಕ್ಕಿಲ್ಲವೆಂದು ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಒಂದೇ ಕಡೆ ಹತ್ತು ಅಡಿ ಆಳ ತೋಡಬೇಕೆಂಬುದು ಅವನಿಗೆ ಹೊಳೆದಿರಲಿಲ್ಲ.

ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಬಹಳಷ್ಟು ಮಂದಿ ಈ ದಡ್ಡ ನ ಗೋತ್ರದವರೇ, ಪ್ರಕೃತಿಯಿಂದ ನಮಗೆ ದತ್ತವಾಗಿ ಬಂದಿರುವ ಬುದ್ಧಿಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಒಂದೇ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಬಳಸಬೇಕೆಂಬ ವಿವೇಕವಾಗಲೀ, ಎಚ್ಚರವಾಗಲೀ ನಮಗಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಬದುಕಿನ ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಎದುರಾಗುವ ನೂರಂಟು ಆಕರ್ಷಣೆಗಳಿಗೆ, ಆಮಿಷಗಳಿಗೆ ಒಳಗಾಗಿ, ತಲುಪಬೇಕೆಂದಿರುವ ಗುರಿಯನ್ನು ಮರೆಯುವವರೇ ಹೆಚ್ಚು. ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಉದ್ದೇಶದ ಸಾಧನೆಗೆ ನಮ್ಮನ್ನು ನಾವು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ತೊಡಗಿಸಿಕೊಂಡಾಗ ಮಾತ್ರ ನಮ್ಮ ಶಕ್ತಿಯ ಸದುಪಯೋಗವಾಗುತ್ತದೆ. ಇಂಥ 'ಏಕಾಗ್ರತೆ'ಯ ಅಭಾವ ಅಥವಾ ಅನುಪಸ್ಥಿತಿಯೇ ನಮ್ಮ ಸೋಲುಗಳಿಗೆ ಮುಖ್ಯ ಕಾರಣವಾಗುತ್ತದೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ, ಕಲಾವಿದನಾಗಬೇಕೆಂದು ಕನಸು ಕಾಣುವ ವ್ಯಕ್ತಿ, ವ್ಯಾಪಾರ ಮಾಡುವುದು ಲಾಭದಾಯಕವೆಂದು ಅತ್ತ ಹೊರಟರೆ, ಎಲ್ಲೂ ಸಲ್ಲದ ಎಡಬಿಡಂಗಿಯಾಗುತ್ತಾನೆ.

ಮನುಷ್ಯನ ಮನಸ್ಸು, ಚಾಂಚಲ್ಯದ ಮೊಟ್ಟೆ! ಕ್ಷಣಕಾಲ ಅದನ್ನು ಒಂದೇ ಕಡೆ ಇರುವಂತೆ ನಿಯಂತ್ರಿಸಲು ಹರಸಾಹಸ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದಲೇ ಕವಿ ಪು.ತಿ.ನ. ಮನಸ್ಸನ್ನು ದ್ರೌಪದಿಗೆ ಹೋಲಿಸಿ, 'ಪಾಂಚಾಲೀ ಮನ' ಎಂದಿರುವುದು.

ಐವರು ಪತಿಯರ ವಿವಿಧ ಮನೋಧರ್ಮಗಳಿಗೆ ತನ್ನನ್ನ ಒಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದ್ದ ಪಾಂಚಾಲಿಯಂತೆಯೇ ಮನುಷ್ಯನ ಮನಸ್ಸು, ಬುದ್ಧಿಗಳ ಮೇಲೆ ಪಂಚಭೂತಗಳೂ, ಪಂಚೇಂದ್ರಿಯಗಳೂ ಆಕರ್ಷಣೆ ಆಮಿಷಗಳನ್ನು ಒಡ್ಡುತ್ತಲೇ ಇರುತ್ತವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸಹಜವಾಗಿ ಮನಸ್ಸು ಚಂಚಲಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ;

ವಿಚಲಿತವಾಗುತ್ತದೆ. 'ಮನಸ್ಸು ಅತ್ಯಂತ ಚಂಚಲ; ಅದನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸಲಾರೆ' ಎಂದು ಗೋಳಾಡಿದ ಅರ್ಜುನನಿಗೆ, ಕೃಷ್ಣ ಹೇಳುತ್ತಾನೆ;

ವ್ಯವಸಾಯಾತ್ಮಿಕಾ ಬುದ್ಧಿರೇಕೇಹ ಕುರು ನಂದನ
ಬಹು ಶೂನ್ಯಾಹ್ಯನಂತಾಶ್ಚ ಬುದ್ಧಯೋ... ವ್ಯವಸಾಯನಾಮ್||
ವ್ಯವಸಾಯಕ್ಕೆ ಒಳಗಾದ ಬುದ್ಧಿ ತಾನು ಕೈಗೊಂಡ ದಾರಿಯಲ್ಲೇ ಸಾಗಿ, ಉದ್ದೇಶಿತ ಗುರಿಯನ್ನು ತಲುಪುತ್ತದೆ; ವ್ಯವಸಾಯವಿಲ್ಲದ ಬುದ್ಧಿ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಕವಲುಗಳಾಗಿ ಒಡೆದು, ತನ್ನ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಅಪವ್ಯಯಗೊಳಿಸಿಕೊಂಡು ಗುರಿಮುಟ್ಟುವುದರಲ್ಲಿ ಸೋಲುತ್ತದೆ. ಇದು ಈ ಶ್ಲೋಕದ ಭಾವ. ಬದುಕಿನ ಯಶಸ್ಸಿನ

ಗುರಿಮುಟ್ಟುವುದರಲ್ಲಿ ಸೋಲುತ್ತದೆ. ಇದು ಶ್ಲೋಕದ ಭಾವ. ಬದುಕಿನ ಯಶಸ್ಸಿನ ಗುಟ್ಟೇ ಇಲ್ಲದೆ. ಇಲ್ಲಿ 'ವ್ಯವಸಾಯ'ವೆಂದರೆ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಗುರಿ ತಲುಪಲು ಬೇಕಾದ ಅಚಂಚಲ, ನಿರಂತರ ಪ್ರಯತ್ನಕ್ಕೆ ಬುದ್ಧಿಯನ್ನು ತರಬೇತುಗೊಳಿಸುವುದು, ಇಂಥ ಪ್ರಯತ್ನ ಶೀಲ ಬುದ್ಧಿಯಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ತನ್ನ ಜೀವಿತೋದ್ದೇಶವನ್ನು ಮರೆತು, ಭಿನ್ನ ಭಿನ್ನ ವಿಚಾರಗಳಿಗಾಗಿ ತನ್ನ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ವ್ಯಯಿಸುವುದಿಲ್ಲ; ಪ್ರಯತ್ನದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಎದುರಾಗುವ ಅಡಚಣೆಗಳಿಂದ ಎದೆಗುಂದುವುದಿಲ್ಲ; ಸೋಲುಗಳಿಗೆ ತಲೆ ಬಾಗುವುದಿಲ್ಲ; ಮನಸ್ಸು, ಬುದ್ಧಿಗಳನ್ನು ಚಂಚಲಗೊಳಿಸುವ ಆಕರ್ಷಣೆಗಳಿಗೆ ಬಲಿಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ, ಮನೋವಿಕಾರಗಳನ್ನು ಪ್ರಚೋದಿಸುವ ಪರಿಸರ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲೂ, ಆತ ತನ್ನ ದೃಢತೆಯನ್ನು ಕಾಪಾಡಿಕೊಂಡು 'ಧೀರ'ನಾಗಿ, ಮುಂದೆ ಸಾಗುತ್ತಾನೆ. ಇಂಥ ಏಕಾಗ್ರತೆಯನ್ನು ಸಾಧಿಸುವುದೇ ನಿಜವಾದ ತಪಸ್ಸು. ಅದೇ ಬುದ್ಧಿಯ ಬೇಸಾಯ. ವಿಜ್ಞಾನ, ಸಂಗೀತ, ಸಾಹಿತ್ಯ, ಕಲೆ, ಅಧ್ಯಾತ್ಮ - ಹೀಗೆ ಯಾವುದೇ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಹಿರಿದಾದುದನ್ನು ಸಾಧಿಸಲು ಬುದ್ಧಿಯ ವ್ಯವಸಾಯವಿಲ್ಲದೇ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ.

■ ವ್ಯವಸಾಯ

ಮಾತೇ ಮತ್ತು

★ ಸೌಂದರ್ಯವೆಂಬುದು ಕಣ್ಣಿನ ತುತ್ತಲ್ಲ. ಕಣ್ಣಿಗೂ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಒಳಗಿಹುದು: ಹೆಣ್ಣು ಗಂಡಿಗೆ ಚೆಲುವು, ಗಂಡು ಹೆಣ್ಣಿಗೆ ಒಲವು.
-ದ.ರಾ.ಬೇಂದ್ರೆ

★ ದೀರ್ಘಾವಧಿಯ ರಾಜಕೀಯವೇ ಧರ್ಮ; ಅಲ್ಪಾವಧಿಯ ಧರ್ಮವೇ ರಾಜಕೀಯ.
-ರಾಮಮನೋಹರ್ ಲೋಹಿಯಾ

★ ಪ್ರೀತಿ ಅಕಾರಣವಾಗಿರಬೇಕು, ದ್ವೇಷ ಸಕಾರಣವಾಗಿರಬೇಕು.
-ಶಿವಮೂರ್ತಿ ಮುರುಘಾ ಶರಣರು

★ ಹೊಟ್ಟೆಗೆ ಅನ್ನ ಬೇಕು ಎಂಬ ವಿಚಾರದ ಉತ್ತಾಹದಲ್ಲಿ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಶಾಂತಿ ಬೇಕು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಅಲ್ಲಗಳೆಯಬಾರದು.
-ಕುವೆಂಪು

★ ನಿಜವಾದ ಶಾಂತಿ ಎಂದರೆ ಘರ್ಷಣೆ ಇಲ್ಲದಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ; ನ್ಯಾಯವೂ ಇರುವಂಥದ್ದು.
-ಮಾರ್ಟಿನ್ ಲೂಥರ್ ಕಿಂಗ್

★ ಯುದ್ಧದ ಮಹಾವಿಜಯಗಳಂತೆಯೇ ಶಾಂತಿಯ ಮಹಾವಿಜಯಗಳೂ ಉಂಟು.
-ಜಾನ್ ಮಿಲ್ಟನ್

★ ದಂಡನೆ ಮಾಡುವುದು ಯಾವಾಗಲೂ ಒಳ್ಳೆಯದಲ್ಲ. ಅದು ಸೌಹಾರ್ದವನ್ನು ಕೆಡಿಸುತ್ತದೆ, ದ್ವೇಷವನ್ನು ಬೆಳೆಸುತ್ತದೆ.
-ಎಂ.ಆರ್.ಶ್ರೀನಿವಾಸಮೂರ್ತಿ

★ ನಾಟಕ ಕಲೆ ಜನರ ಸಹಕಾರದಿಂದ ಮಾತ್ರ ಬದುಕಬಲ್ಲದು; ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಅಲ್ಲ.
-ಪಿ.ಬಿ.ಧುತರಗಿ

★ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ತಿಳಿದಿರುವ ಮತ್ತು ಕೇಳಿರುವ ವಿಷಯ ಮಾತ್ರ ನಿಜವೆಂದು ಒಪ್ಪಬೇಕಾದ್ದಿಲ್ಲ.
-ಶರತ್ ಚಂದ್ರ ಚಟರ್ಜಿ

★ ಕಡಿಮೆ ಕಾನೂನುಗಳು, ಕಡಿಮೆ ಕೇಂದ್ರೀಕೃತವಾದ ಅಧಿಕಾರ, ಕಡಿಮೆ ಆಳುವ ಸರ್ಕಾರ ಇದ್ದಂತೆಲ್ಲಾ ಜನರಿಗೆ ಒಳ್ಳೆಯದು.
-ಎಮರ್‌ಸನ್

★ ಪ್ರಾಯ ಅಂದರ ಮಧ್ಯಾಹ್ನದ ಬಿಸಿಲಿದ್ದಾಂಗ...
-ಚಂದೋಡಿ ಲೀಲಾ

★ ಸಮಾಧಾನ ಮಾಡುವವರು ಅನೇಕರಿದ್ದಾರೆ; ಸಹಾಯ ಮಾಡುವವರು ಯಾರೂ ಇಲ್ಲ.
-ತೆಲುಗು ಗಾಡೆ

★ ತಮಗೆ ತಾವೇ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವವರಿಗೆ ದೇವರು ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತಾನೆ.
-ಈಸೋಪ್

★ ಋಣದ ಭಾರದಲ್ಲಿರುವುದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಣ ಹೊರುವುದು ಲೇಸು.
-ಗಂಗಪ್ಪ ವಾಲಿ

★ ಸಾಲಕ್ಕೆ ಸಾವಿಲ್ಲ; ಆದರೆ ಮರುಪಾವತಿಗೆ ಸಾವುಂಟು.
-ರಷ್ಯಾ ಗಾಡೆ